

TESTUL NR. 1

Subiectul I

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Mare lucru era însă când ținea moș Timofte la cineva. Erau elevi, protejații lui, cărora le-ar fi deschis la orice oră din zi și din noapte sălile de clasă, de laborator, sala de gimnastică, chiar dacă ar fi trebuit să trudească apoi ore întregi pentru a rândui lucrurile ca mai înainte. [...] Dar, pentru a te bucura de prețuirea și ajutorul lui moș Timofte, trebuia să fii un elev de „prima mână”, ce mai! un model între modele. Și dacă moșul te trecea printre protejații lui și se întâmpla să ai vreun conflict cu pedagogii, îți anticipa viitorul în fața lor cu o siguranță nemaipomenită. Era de ajuns să dea două, trei exemple de oameni mari care fuseseră cândva în situații asemănătoare, cu acel belșug de amănunte al sincerității și nădejdi, și profesorii începeau să privească altfel lucrurile și să-și cam schimbe părerile. Pentru că bătrânul vorbea deschis, adevărat, privea drept în ochi și se pare că nu greșise niciodată când luase apărarea cuiva.

În anul în care începe povestirea noastră, moș Timofte își avea, ca întotdeauna, protejați și nesuferiți. De bună seamă că numai întâmplarea hotărâse ca principalii săi favoriți să fie niște elevi dintr-a opta, care locuiau cu toții în cartierul Cireșului și pe care se obișnuise să-i numească „Cireșarii”. [...] N-am putea spune însă adevărul întreg dacă n-am destăinui, de la bun început, că elevul pe care moș Timofte îl iubea cel mai mult, primul dintre favoriții lui, era un prichindel dintr-a cincea, un șmecher fără seamăn în toată școala, poate chiar în istoria școlii, dar căruia bătrânul nu-i arătase niciodată pe fată dragostea. Mai degrabă îl muștruluia pentru năzbâtiile și șotiile sale; niciodată nu-l alintase, nici măcar în glumă, cum făcea cu ceilalți elevi la care ținea. Dacă în cei cincizeci de ani de slujbă moș Timofte n-ar mai fi întâlnit un caz asemănător, dacă nu i s-ar mai fi întâmplat, cu vreo treizeci și cinci de ani în urmă, să-i ticăie inima pentru un puști nebunatic, care la fiecare pas făcea o năzdrăvănie, care în fiecare frază rostită strecura un ghimpe și care acum era unul dintre oamenii de mare faimă ai țării, e mai mult ca sigur că prichindelul cel șmecher, blond și ciufulit, ar fi intrat în gloata nesuferiților. Dar cum moșneagul avea o memorie precisă a cazurilor și un simț al comparației și previziunii care nu dădea greș, s-a lăsat cu bună știință subjugat de apariția veselă și cuceritoare a lui Tic, trecându-l în rândul favoriților. Adică i-a acordat în sinea lui un mare viitor.

Tic n-avea însă de unde să știe aceasta și de câte ori trecea pe lângă moș Timofte, dacă nu-și ducea mâna la nas pentru a flutura din degete, atunci trăgea după sine un dulău imaginar, prins de un lanț gros, pe care-l întreba chiar în clipa când trecea prin fața gheretei bătrânului paznic:

— Cuțu, cuțu, Țângulică, ia spune-mi din coadă cât e ceasul?!... Elevii cei mici râdeau de se prăpădeau, moș Timofte se încrunta și amenința teribil cu degetul, dar Tic, nedumerit, făcea eforturi cumplite (hm!) pentru a afla cauza veseliei din jur. Într-atâta se obișnuise Tic cu această șotie nevinovată, încât însenase o a doua ceremonie de botez, adăugând numele de Țângulică lui Țombi, cățelul lui credincios pe care voia să-l facă celebru.

Se chinuia ca un drac să-l învețe diviziunea timpului și citirea orelor după mersul soarelui. Dar pentru ca noul nume să nu rămână o simplă adăugire, sortită unei uitări timpurii, și pentru că se credea persecutat de moș Timofte, prichindelul a hotărât să folosească numele de Țângulică atunci când cățelul trebuia certat, adică atunci când îl descoperea în roluri negative, și numele de Țombi când cățelul trebuia alintat sau când merita să fie încurajat, adică atunci când interpreta roluri pozitive. [...]

În ciuda acestor aparențe, Tic ținea la moș Timofte, ba în adâncul sufletului îl iubea chiar foarte mult. Îl strâmba el, îi imita vocea și strănutul, îi flutura mereu din degete, dar cine altul îi strecura în gheretă, pe neobservate, într-o anumită zi a săptămânii, o portocală învelită frumos în hârtie roșie, mătăsoasă? Printr-o întâmplare foarte norocoasă, aflase puștiul că nimic nu-i place mai mult bătrânului paznic decât portocalele și se făcea luntre și punte pentru a avea întotdeauna un fruct portocaliu gata de sacrificiu.

După cum se vede, nici bătrânul, nici puștiul nu aveau curajul să-și dea pe față dragostea pe care în adâncul sufletului și-o purtau. Ceea ce li se întâmpla amândurora cam pentru prima dată în viață.

Constantin Chiriță, „Cireșarii“ în volumul I „Cavalerii florii de cireș“

Textul 2

Prietenia

Prietenia este o relație afectivă și de cooperare între ființe umane, care se caracterizează prin sentimente de simpatie, respect, afinitate reciprocă. Prietenia presupune o atitudine de bunăvoință reciprocă, suport reciproc la nevoie sau în criză, de loialitate, bună-credință și altruism.

La scară largă, prietenia este o relație afectivă și de cooperare care leagă două sau mai multe persoane, însă la nivel personal, fiecare dintre noi are propriul său mod de a percepe o relație de prietenie, în funcție de experiențele trăite de-a lungul vieții sale.

Deși de cele mai multe ori este rezultatul unor conjuncturi în care ajungem să ne cunoaștem unii pe ceilalți, prietenia reprezintă mai mult decât atât. Ea se naște din nevoia de afecțiune, de comunicare, de apartenență, de acceptare necondiționată a fiecăruia dintre noi.

Prietenia nu este o competiție, ci presupune o relație de egalitate, un parteneriat în care fiecare dă celuilalt acces la propria sa persoană și se lasă cunoscut în profunzimea și intimitatea sa.

O prietenie profundă și autentică nu se măsoară în cantitatea de timp petrecută împreună, ci în calitatea acestuia, în sprijinul și dragostea dăruită, în grija investită pentru ca această legătură să fie unică, să se împlinească și să reziste în timp.

psychologies.ro/dezvoltare-personala-cunoaste-te-2/cunoaste-te/5-principii-pentru-o-prietenie-adevarata-2155812?v=f5b15f58caba

A.

1. Notează, din Textul 1, două tipuri de încăperi care se regăsesc în școală.

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din Textul 1. Principalii favoriți ai lui moș Timofte din acel an sunt elevi:

- a) în clasa a cincea
- b) în clasa a doua
- c) în clasa a opta
- d) în clasa a opta și a cincea

Răspunsul corect: ☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din Textul 2. O prietenie adevărată se măsoară în:

- a) numărul de mesaje schimbate zilnic
- b) timpul petrecut împreună
- c) calitatea timpului, în sprijinul și dragostea dăruită, în grija investită
- d) competiția stabilită între cei doi prieteni

Răspunsul corect: ☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din Textul 1. În fragmentul extras din romanul „Cireșarii”, de Constantin Chiriță, se evidențiază:

- a) importanța educației
- b) valoarea prieteniei
- c) dorința elevilor de a fi foarte buni
- d) prețuirea adevăratelor valori

Răspunsul corect: ☐

5. Notează X în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte:

Enunțul	Corect	Incorect
Moș Timofte are mereu preferați printre elevi.		
Elevii preferați din acel an nu locuiau toți în cartierul Cireșului.		
Între Tic și moș Timofte, afecțiunea este reciprocă, dar nemărturisită.		
Cățelul lui Tic are un singur nume.		
Prietenia presupune o atitudine de bunăvoință reciprocă, suport reciproc, de loialitate, bună-credință și altruism.		
Prietenia este o competiție între două persoane.		

6. Precizează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a personajului moș Timofte, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență:

„Dar cum moșneagul avea o memorie precisă a cazurilor și un simț al comparației și previziunii care nu dădea greș, s-a lăsat cu bună știință subjugat de apariția veselă și cuceritoare a lui Tic, trecându-l în rândul favoriților. Adică i-a acordat în sinea lui un mare viitor.”

7. Prezintă, în 30-70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.

8. Crezi că dezvăluirea sentimentelor dintre moș Timofte și Tic ar schimba relația dintre cei doi? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând Textul 1.

9. Asociază fragmentul din „Cireșarii”, de Constantin Chiriță, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt despărțite corect în silabe ambele cuvinte din seria:

a) ne-dum-e-rit, cu-noaș-tem

b) ne-du-merit, cu-noaș-tem

c) ne-du-me-rit, cu-noaș-tem

d) ne-du-me-rit, cun-oaș-tem

Răspunsul corect: ☐

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Fac parte din același câmp lexical toate cuvintele din seria:

a) școală, laborator, conjunctură, egalitate

b) școală, elev, premiant, clasă

c) relație, prietenie, afecțiune, concurență

d) timp, dragoste, scară, afinitate

Răspunsul corect: ☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sensul construcției subliniate: „Mai degrabă îl muștruluia pentru năzbâtiile și șotiile sale” este:

a) îl alinta

b) îl lăuda

c) îl îndemna

d) îl certa

Răspunsul corect: ☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul: „O prietenie profundă și autentică nu se măsoară în cantitatea de timp petrecută împreună” sunt:

a) subțire, falsă

b) dușmănie, amicitie

c) adâncă, reală

d) reală, continuă

Răspunsul corect: ☐

5. Selectează din fragmentul următor trei substantive aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza.

„De bună seamă că numai întâmplarea hotărâse ca principalii săi favoriți să fie niște elevi dintr-a opta, care locuiau cu toții în cartierul Cireșului și pe care se obișnuise să-i numească «Cireșarii».”

6. Alcătuește un enunț asertiv în care substantivul „prietenie” să aibă funcția sintactică de complement prepozițional și un enunț interogativ în care pronumele interogativ „care” să aibă funcția de nume predicativ.

7. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: „Prietenia este o relație afectivă și de cooperare între ființe umane, care se caracterizează prin sentimente de simpatie, respect, afinitate reciprocă.”

8. Enunțul următor reprezintă mesajul primit de la un prieten pe o rețea socială. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură:

Am citit o carte extraordinară zilele astea și kiar vroiam săți spun despre ea. Se numește Marile speranțe, de Charles Dickens, și trebuiește săți spui că mi s-a părut minunată.

Subiectul al II-lea

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să îl caracterizezi pe moș Timofte, personajul din Textul 1.

În redactarea compunerii:

- vei menționa două trăsături ale personajului;
- vei ilustra două modalități de caracterizare diferite, prin câte o secvență comentată;
- vei corela o valoare transmisă prin acest personaj cu una importantă pentru tine, justificându-ți răspunsul.

Sugestii de rezolvări

TESTUL NR. 1

Subiectul I

A.

1. Două tipuri de încăperi care se regăsesc în școală sunt săli de clasă și laboratoare.

2. d)

3. c)

4. d)

5.

Enunțul	Corect	Inc corect
Moș Timofte are mereu preferați printre elevi.	X	
Elevii preferați din acel an nu locuiau toți în cartierul Cireșului.		X
Între Tic și moș Timofte, afecțiunea este reciprocă, dar nemărturisită.	X	
Cățelul lui Tic are un singur nume.		X
Prietenia presupune o atitudine de bunăvoință reciprocă, suport reciproc, de loialitate, bună-credință și altruism.	X	
Prietenia este o competiție între două persoane.		X

6. O trăsătură morală a lui moș Timofte este intuiția, datorită căreia recunoaște în elevii din școală pe cei care pot deveni oameni de seamă. Trăsătura menționată este evidențiată prin caracterizare directă, realizată de narator: „moșneagul avea o memorie precisă a cazurilor și un simț al comparației și previziunii care nu dădea greș“.

7. Un element de conținut comun al celor două texte este tema *prieteniei*, ca relație care se poate stabili între două persoane, fără a ține cont de condiții exterioare. Astfel, fragmentul din romanul lui Constantin Chiriță evidențiază prietenia din perspectiva relației dintre vârste diferite, în timp ce al doilea reprezintă o explicare a noțiunii de prietenie. Așadar, cele două texte au o temă comună, dar care este realizată diferit.

8. Eu cred că dezvăluirea sentimentelor dintre moș Timofte și Tic ar schimba relația dintre cei doi, deoarece lucrurile nu vor mai fi la fel între ei atunci când vor ști ce simte fiecare.

Pe de o parte, dezvăluirea sentimentelor ar putea conduce către o frumoasă relație de prietenie, în ciuda diferențelor dintre ei.

Pe de altă parte, poate că sinceritatea în privința sentimentelor ar putea avea efecte negative, întrucât ar crea o prea mare familiaritate din partea puștiului neastâmpărat.

Așadar, dezvăluirea relațiilor dintre cei doi ar influența în mod clar relația lor.

9. Fragmentul citat din „Cireșarii”, de Constantin Chiriță, poate fi apropiat, în opinia mea, de „Micul prinț”, de Antoine de Saint-Exupery, deoarece ambele texte vorbesc despre relații neobișnuite de prietenie între ființe care, la prima vedere, nu au nimic în comun. Valoarea culturală comună pe care o evidențiază cele două texte este, așadar, prietenia.

Ambele texte descriu relația de prietenie care unește ființe diferite și arată că sentimentele nu țin cont de nicio diferență. Relația dintre Tic și moș Timofte este ascunsă chiar și pentru ei, iar vulpea îi explică Micului Prinț ce este prietenia și-l învață s-o prețuiască.

Așadar, textele menționate evidențiază tema *prieteniei*, văzută din perspective diferite.

B.

1. c)

2. b)

3. d)

4. c)

5. întâmplarea – nominativ

în cartierul – acuzativ

Cireșului – genitiv

6. Vorbim despre **prietenie** cu mult drag.

Care este colegul tău dintre cei doi?

7. P1 – Prietenia este o relație afectivă și de cooperare între ființe umane – propoziție principală

P2 – care se caracterizează prin sentimente de simpatie, respect, afinitate reciprocă – propoziție secundară atributivă, subordonată la P1 prin pronumele relativ „care”.

8. Am citit o carte extraordinară zilele astea și *chiar voiam să-ți spun* despre ea. Se numește „Marile speranțe”, de Charles Dickens, și *trebuie să-ți spun* că mi s-a părut minunată.

Subiectul al II-lea

Personajul literar reprezintă o ființă de hârtie, rodul imaginației scriitorului, care-și transpune viziunea despre lume prin intermediul unei creații care capătă viață proprie, în lumea textului.

În opera citată, „Cireșarii”, de Constantin Chiriță, personajul principal al textului este moș Timofte, bătrânul paznic al școlii, cel prin fața căruia s-au perindat generații și generații de elevi. Portretul personajului este conturat treptat, mai ales din trăsături morale, care îl individualizează.

Moș Timofte apare ca un om de încredere al școlii, cu un suflet bun și cu o mare disponibilitate sufletească față de elevii cărora le veghează destinul. Are o fire deschisă, directă și sinceră, iar toate aceste calități cântăresc greu atunci când ia apărarea elevilor preferați în fața profesorilor: „Pentru că bătrânul vorbea deschis, adevărat, privea drept în ochi și se pare că nu greșise niciodată când luase apărarea cuiva.” Elevii lui favoriți beneficiază de multe privilegii, dar trebuie să fie elevi-model, deoarece bătrânul paznic nu are încredere în oricine. În mod surprinzător, însă, elevul pe care îl iubea cel mai mult era „un prichindel dintr-a cincea, un șmecher fără seamăn în toată școala, poate chiar în istoria școlii”, dar cu atât mai mult îndrăgit de bătrân. Sentimentele, însă, deși reciproce, nu au fost niciodată dezvăluite între cei doi, deși năzdrăvăniile lui Tic îi aminteau lui moș Timofte de „un puști nebunatic, care la fiecare pas făcea o năzdrăvănie, care în fiecare frază rostită strecura un ghimpe și care acum era unul dintre oamenii de mare faimă ai țării”.

Bătrânul ilustrează pe deplin valoarea prieteniei, ca sentiment care are puterea de a lega oamenii, chiar dacă, la prima vedere, ei nu au nimic în comun, așa cum sunt Tic și moș Timofte.

Intuiția și buna memorie ale paznicului, alături de inteligența, firea sinceră și deschisă sunt prezentate prin caracterizare directă, realizată de către narator. De asemenea, prezentarea modului în care moș Timofte ia apărarea elevilor săi favoriți în fața profesorilor reprezintă o modalitate indirectă de caracterizare.

În ansamblu, fragmentul prezintă portretul unui bătrân care ilustrează calități umane de excepție și prin intermediul căruia scriitorul subliniază valoarea prieteniei, ca trăire afectivă puternică ce leagă destine și influențează oamenii.